

EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM

NBS je od 1. januára 2009 spolu s ECB a národnými centrálnymi bankami členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro, súčasťou Eurosystemu. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov, najvyššieho menovopolitického orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. Zároveň je členom Generálnej rady, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu. Guvernér NBS sa v priebehu roku 2011 zúčastnil 22 zasadnutí Rady guvernérov a 4 zasadnutí Generálnej rady.

Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/Európskeho systému centrálnych bánk, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín, sa počas roku 2011 priamo podieľalo viac ako 70 zástupcov NBS. Participácia odborných útvarov NBS na úlohách Eurosystemu predstavuje významnú časť aktivít banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Guvernér NBS sa zúčastnil pravidelných neformálnych zasadnutí Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ (ECOFIN), ktoré sa uskutočnili v predsedajúcich krajinách Rady EÚ – v apríli 2011 v maďarskom meste Gödöllő a v septembri 2011 vo Wroclawi v Poľsku. Zamestnanci NBS sa zapojili do práce výborov, podvýborov a pracovných skupín Európskej komisie aj Rady Európskej únie.

8.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými podujatiami bretonwoodských inštitúcií boli v roku 2011 jarné a výročné zasadania MMF a SB v apríli a septembri, na ktorých sa zúčastnil guvernér NBS vo funkcii guvernéra za SR v MMF.

V roku 2011 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2011 poskytla SR prostredníctvom Finančného transakčného plánu (FTP) 115,4 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej dohody medzi SR a MMF zdroje vo výške 51,7 mil. SDR.

V marci 2011 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa čl. IV Dohody o MMF k hospodárskym politikám SR. Okrem toho uskutočnil MMF v júli 2011 aj konzultácie k otázkam menovej a devízovej politiky eurozóny, ktorá je spoločná pre všetky krajiny eurozóny. Z pravidelných aktivít MMF, do ktorých sa SR zapojila v roku 2011, možno spomenúť pravidelnú aktualizáciu Ročnej správy o devízovom režime a devízových obmedzeniach (AREAER).

V roku 2011 SR poskytla príspevok Medzinárodnému združeniu pre rozvoj (IDA) vo výške 670 tis. € a Iniciatíve pre mnohostranné odpustenie dlhov (MDRI) vo výške 40 tis. €. Prostriedky boli poskytnuté na základe záväzku v rámci prístúpenia SR k 15. doplneniu zdrojov IDA a financovaniu MDRI. Zároveň SR pristúpila v roku 2011 k 16. doplneniu zdrojov IDA, na základe ktorého v rokoch 2012 – 2014 prispeje zdrojmi vo výške 2,63 mil. €.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2011 sa NBS zapojila do hĺbkového hodnotenia strategického cieľa „Competition and Market Efficiency“ prostredníctvom dotazníkov OECD. SR podporovala zavedenie programového rozpočtu v OECD, ktorého súčasťou je aj „ex post“ hodnotenie výsledkov výstupov prostredníctvom správ o implementácii. V ekonomickom výhľade SR sa predpokladá spomalenie ekonomickej aktivity, za ktorým je neistý vývoj u našich obchodných partnerov a dopad fiškálnej konsolidácie na domácu spotrebu.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2011 sa v kazašskej Aстане v svojom jubilejnom 20. výročnom zasadnutí stretla Rada guvernérov EBOR. Na výročnom zasadnutí v Aстане sa dohodlo, že sa v rámci našej konštituencie pri-

právi nová zmluva, ktorá bola následne v októbri 2011 podpísaná. Nová konštitučná dohoda upravuje okrem iného mechanizmus zabezpečenia činností v rámci kancelárie konštituencie. V rámci našej konštituencie sa novým členom od októbra 2011 stalo Gruzínsko.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Výročné zasadnutie akcionárov BIS sa konalo v júni 2011. Za NBS sa ho zúčastnili guvernér a člen Bankovej rady NBS pre operácie na finančných trhoch a platobné služby. Okrem schválenia rozdelenia zisku sa Rada BIS venovala aj hodnoteniu teritoriálneho zastúpenia členskej základne BIS, ktoré zohľadňuje ekonomický a finančný význam regiónu a jeho zmeny od posledného rozšírovania BIS v roku 2003. BIS navrhla členstvo centrálnym bankám Peru, Kolumbie, Spojených arabských emirátov a Luxemburgu, čím by sa počet akcionárov BIS zvýšil na 59.

Guverneri členských centrálnych bánk sa na svojich pravidelných dvojmesačných zasadnutiach organizovaných BIS v roku 2011 venovali aktuálnym témam – inflačným očakávaniam po dopade recesie, svetovej likvidite, zadlženosti, rizikám a ekonomickému rastu, investíciám do komoditných finančných produktov a úlohe centrálnych bánk na trhu vládnych cenných papierov v čase krízy.

8.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

V rámci novej architektúry dohľadu na európskej úrovni sa 1. januára 2011 zriadila inštitúcia európskeho dohľadu na makroúrovni – Európsky výbor pre systémové riziká (European Systemic Risk Board, ESRB) a inštitúcie európskeho dohľadu na mikroúrovni – Európsky orgán dohľadu pre bankovníctvo (European Banking Authority, EBA), Európsky orgán dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) a Európsky orgán dohľadu pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority, ESMA)⁴³. Na činnosti týchto orgánov dohľadu sa v roku 2011 podieľala aj NBS.

ESRB sídli vo Frankfurte a ECB mu poskytuje analytickú, štatistickú, organizačnú a adminis-

tratívnu podporu. Členmi Generálnej rady ESRB (najvyšší rozhodovací orgán) sú aj guvernér NBS a výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom. Hlavnou úlohou ESRB je najmä monitorovať systémové riziká. Na základe svojich analýz vydal ESRB v roku 2011 viaceré varovania a odporúčania⁴⁴, ako aj stanoviská k makroprudenciálnym aspektom legislatívy EÚ.

EBA so sídlom v Londýne nahradila doterajší Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS). EIOPA so sídlom vo Frankfurte nahradila doterajší Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS). ESMA so sídlom v Paríži nahradila doterajší Výbor európskych regulátorov cenných papierov (CESR). Členmi Rady orgánov dohľadu (najvyšší rozhodovací orgán v každej inštitúcii európskeho dohľadu na mikroúrovni) sú aj vedúci pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS.

Úlohou európskych orgánov dohľadu na mikroúrovni je poskytovať stanoviská pre inštitúcie EÚ a vypracúvať usmernenia, odporúčania a návrhy regulačných a vykonávacích technických predpisov, prispievať ku konzistentnému uplatňovaniu právne záväzných aktov EÚ, najmä predchádzaním regulačnej arbitráži, zblížovaním praxe, zmierovaním a urovnávaním sporov medzi príslušnými orgánmi, koordinovaním a prijímaním opatrení v krízových situáciách; skvalitňovať spoluprácu dohľadov, delegovanie úloh a fungovanie kolégií orgánov dohľadu. Na zabezpečenie týchto úloh zriadili EBA, EIOPA a ESMA stále výbory, ktoré im pomáhajú pri rozhodovaní. Rokovaní a práce týchto výborov a mnohých pracovných skupín sa zúčastňovali aj pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom, s cieľom zlepšiť reguláciu finančného trhu a obmedziť systémovo významné riziká.

Súčasťou činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS v medzinárodnej oblasti je aj spolupráca s dohľadmi z iných krajín, a to najmä s dohľadmi materských bánk alebo poisťovní, ktorých dcérske banky alebo poisťovne majú sídlo na území SR. Spolupráca dohľadov prebiehala v roku 2011 tak na bilaterálnej, ako aj na multilaterálnej úrovni, najmä v rámci kolégií dohľadov pre jednotlivé bankové alebo poisťovacie skupiny.

⁴³ Na základe nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 1092/2010, č. 1093/2010, č. 1094/2010 a č. 1095/2010 z 24. novembra 2010.

⁴⁴ Napríklad odporúčanie k úverom v cudzej mene, dolárovému financovaniu bánk a makroprudenciálnemu mandátu národných orgánov.

8.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS v roku 2011 bola spolu s ďalšími trinástimi centrálnymi bankami Eurosystemu zapojená do programu technickej pomoci pod názvom Crisis Response Package, ktorý v roku 2010 operatívne pripravila ECB v spolupráci s MMF a SB ako reakciu na finančnú krízu. Program bol zameraný výlučne na podporu dohľadu nad finančným trhom u ôsmich kandidátov a potenciálnych kandidátov na vstup do EÚ a bol rozdelený do troch komponentov: 1. systém odborných seminárov, 2. bilaterálna spolupráca na vypracovanie opatrení zvyšujúcich obozretnosť dohľadov v jednotlivých krajinách a 3. simulácia cezhraničnej spolupráce pri výkone dohľadu.

NBS sa zapojila do prvých dvoch komponentov, a to súborom seminárov na témy Piliér II, ICAAP/SREP a hodnotenia a merania rizík. V roku 2011 NBS spolupracovala aj s Centralna banka Crne Gore (Centrálna banka Čiernej Hory) pri dopravovaní opatrení regulácie Piliéru II, licencovania bánk a IAS/finančného reportingu. Program bol ukončený v decembri 2011.

NBS je zapojená aj do programu technickej pomoci ESCB pre Narodna banka Srbije (Národná

banka Srbska). Program bol schválený Radou guvernérov v decembri 2010 a realizácia začala v roku 2011. NBS spolupracuje s centrálnou bankou Srbska na zostavení manuálov k dohľadu nad poisťovníctvom a penzijnými fondmi a v oblasti aproximácie legislatívy.

Tradičným prijímateľom technickej pomoci NBS bola aj Національний банк України (Národná banka Ukrajiny). V roku 2011 sa v Bratislave uskutočnili dva odborné semináre na tému finančnej stability a tému organizácie systému internej kontroly a rizikového manažmentu. V Kyjeve sa uskutočnil seminár na tému vzťahov a komunikácie centrálnej banky s verejnosťou.

Aj v roku 2011 pokračovala spolupráca s Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь (Národná banka Bieloruska) v oblasti technickej pomoci. Na základe zmluvy NBS usporiadala v roku 2011 dva odborné semináre pre expertov centrálnej banky Bieloruska na tému riadenia devízových rezerv a úverového registra. Experti NBS sa zúčastnili dvoch odborných vzdelávacích podujatí v Bielorusku na tému DSGE modelu, ako aj na tému aktuálnych otázok bankovníctva.